ادامه از صفحه یک

طبـق آمارهـای موجـود، دوره آقـای همتـی در بانک مرکـزی یکـی از ضعیف‌ترین دوره‌های ایـن مجموعه محسوب می‌شود. بررسی‌ها نشـان می‌دهد از ابتدای مسـئولیت آقای همتی بر مسـند ریاست بانک مرکزی از ۶ مردادمـاه ۱۳۹۷ تـا سـال ۱۴۰۰، پـول ملـی ایران بیش از ۱۸۰ درصد ارزش خود را از دسـت داده اسـت. میانگیـن ماهانه نـرخ دلار که در پایـان تیرماه ۱۳۹۷ در بـازار آزاد ۸۹۰۰ تومـان بود، در پایان سـال ۱۳۹۹ در بازار آزاد به بیـش از ۲۵۰۰۰ تومان رسـید که نزدیک به ۲۰۰ درصد رشـد قیمت داشـته اسـت. در عین حال، نـرخ دلار نیمایـی نیـز در دوران ریاسـت همتـی بـر بانک مرکـزی ایجاد شـد. در خصوص نـرخ تورم هم آقـای همتی مجدداً رکـورد دیگری را به نـام خود ثبت کـرد؛ در تیرمـاه ۱۳۹۷ یعنی همزمان با ریاسـت بانک مرکزی توسـط آقای همتـی، نرخ تـورم اعلامی مرکز آمار بـرای دوازده‌ماهه منتهی به تیرماه ۱۳۹۷ نسـبت به دوازده‌ماهـه منتهی به تیرماه ۱۳۹۶ بـه ۱۰٫۲ درصد و نرخ تـورم دوازده‌ماهـه منتهی به اسـفندماه ۱۳۹۷ نسـبت به دوازده‌ماهـه منتهی بـه اسـفندماه ۱۳۹۶ نیـز بـه ۳۱ درصـد و نـرخ تـورم دوازده‌ماهـه منتهی بـه اسـفند ۱۳۹۹ نسـبت بـه دوازده‌ماهـه منتهی به اسـفندماه ۱۳۹۸ هم به ۴۷٫۱ درصد رسـید که نشـان از مدیریـت ضعیـف بانک مرکزی توسـط آقای همتی در این مدت اسـت.

در دوره آقـای همتـی، نقدینگی رشـد قابـل توجهی (بیش از دو برابر) داشـته اسـت. نقدینگـی در پایان سـال ۱۳۹۷ از ۱۸۸۲هزار میلیارد تومان به ۳۴۷۶ هزار میلیـارد تومان در پایان سـال ۱۳۹۹ رسـید و جالب‌تر اینکه طبـق آمارهای بانـک مرکزی، حجـم پایه پولی که پـول پرقدرت و ریشـه اصلـی تورم اسـت، از ۲۶۵ هـزار میلیـارد تومان قبـل از آغـاز بـه کار عبدالناصر همتی در بانک مرکـزی، به ۴۵۸ هـزار میلیارد تومان رسـید. در واقـع بیـش از نصف پایـه پولـی در کمتر از سـه سـال فعالیت آقـای همتـی در بانـک مرکزی ایجـاد شـده اسـت، یعنـی در واقـع همتی سـلطان افزایش پایـه پولی اسـت. همچنین ضریـب فزاینده نقدینگـی در سـال ۱۳۹۷ از عـدد ۷ بـه ۷٫۵ در پایان سـال ۱۳۹۹ رسید.

بایـد گفـت، همتـی بی‌برنامه‌تریـن کارنامـه در ایجـاد بی‌انضباطـی مالـی را هـم دارد. در طـول مدیریت آقای همتـی، بدهی بخـش دولتی بـه بانک مرکـزی ۵۴ هزار میلیارد تومان بیشـتر شده اسـت. در انتهای سال ۱۳۹۷ بدهـی بخش دولتی بـه بانک مرکزی ۹۶ همـت بود، اما در پایان سـال ۱۳۹۹ این رقم به ۱۵۰ همت رسـیده است. به عبارتی بانک مرکزی و دولـت دوازدهم بدترین کارنامه را در بی‌انضباطـی مالی داشـته‌اند.

بررسی بیشتر آمارهای عملکرد دوره آقای همتی در بخش مطالبات بانک مرکـزی از بانک‌ها، حاکـی از افزایش ۳۶ همتی بدهی بانک‌ها اسـت. در انتهای سال ۱۳۹۸ میزان مطالبـات بانک مرکزی از بانک‌ها ۱۱۰ همـت بوده که این میزان در انتهای سـال ۱۳۹۹ به ۱۴۶ همت رسید که نشان از افزایش مطالبات بانک مرکـزی دارد که به دلیل اضافه برداشـت بانک‌ها بوده اسـت. بـازار بین بانکـی در دوره مورد بررسی نیز بشدت متورم شـد که در واقع منابع این بـازار همان پول بانـک مرکزی بود که چرخش داشـت. ظاهر کار این بود که بانک‌هـا به یکدیگر قرض می‌دهند، امـا در واقع پول‌ها متعلق به بانـک مرکزی بود.

در دوران همتی در بانک مرکزی، شـاهد رشـد ۳۸ همتی حجم بازار بیـن بانکی از جیب بانک مرکـزی نیز بودیم. متوسـط حجم روزانـه بازار بیـن بانکی در انتهای سـال ۱۳۹۷ مبلغ ۳۶۹ هزار میلیارد ریال بود که در انتهای سـال ۱۳۹۹ به مبلـغ ۷۵۵ هزار میلیارد ریال رسـیده بود. نکته شـایان ذکر این اسـت که از تیرماه ۱۳۹۹ تا دی‌ماه همان سـال، حجم روزانه بازار بین بانکی با رشـد چشـمگیری مواجـه بود که نشـان از کسـری بـالای منابـع بانکی در دوره مدیریـت آقای همتـی در بانک مرکزی داشـت. در بازه زمانی مذکور یعنی تیرماه ۱۳۹۹ تا دی‌ماه ۱۳۹۹، حجم بـازار بیـن بانکی بالغ بـر ۱۰۰۰ هـزار میلیارد ریال شـد، به طـوری که نرخ بازار بین بانکی از ۱۴ درصد به بالای سـقف کریدور رسید که چنین کسـری منابع بین بانکی، یکی از عوامل کاهش شـدید ارزش بورس هم شـد.

در خصـوص وضعیت ذخایر ارزی دوران همتی به مسـأله دلارپاشـی می‌رسـیم. در انتهای سـال ۱۳۹۷ ذخایر ارزی بانک مرکزی ۱۱۰ میلیارد دلار بود که نشـان از وجود میزان قابـل توجهی از ذخایر ارزی در کشـور همزمان با شـروع مدیریت آقـای همتی بـوده اسـت، اما در انتهای سـال ۱۳۹۹ ایـن میزان ذخایر به پایین ۱۰۰ میلیارد دلار رسـید که در برخـی از آمارها، میزان ذخایر ۱۵ میلیارد دلار هم عنوان شـده اسـت. بنابراین دوره وی یکـی از دوره‌های ضعیف بانـک مرکزی بوده اسـت. یک خـط ریلـی در دوره آقای روحانی کشیده شد و متأسـفانه بدعتی خطرناک شد که در هیچ کجای دنیا وجود نداشته و آن هم اضافه برداشت بانک‌ها از بانـک مرکزی بود. همچنین میزان ذخایر ارزی در انتهای سـال ۱۳۹۹ به طور دقیق مشـخص نیست، اما نشـان از کاهش ذخایر ارزی در ایـن دوران دارد. تا قبل از دوره دولت یازدهم و دوازدهم، تغییرات پایه پولی منحصر بـه عملکرد دولـت بود، امـا در دوره همتـی بانک‌ها هم در نوسـانات پایـه پولی دخیل شـدند کـه بخش عمده این اضافه برداشـت‌ها مربـوط به بانک‌هـای خصوصی می‌شـد. امروز اگر بانک آینده را به عنـوان یک معضل در نظام بانکی مشاهده می‌کنیم، نشـأت گرفته از مدیریت این آقایان اسـت. با توجه به آمارهای یاد شـده، مدیریت بانـک مرکـزی در کنترل تـورم، حفظ ارزش پـول ملی و راهبـری و ریل‌گذاری نظارت بر بانک‌هـا در دوره مدیریت همتی قابل قبول نیسـت.

رشد اقتصادی در دولت سیزدهم بیش از ۲ برابر دولت روحانی است

مرکز آمار با اعلام رشد اقتصادی ۴٫۸ درصدی در سال ۱۴۰۱ از تداوم رونق تولید در دولت سیزدهم خبر داد

گزارش

یکی از اهـداف دولت سـیزدهم همـوار کـردن مسـیر رشـد اقتصـادی بـود. شـاخص رشـد اقتصـادی متغیـری اسـت کـه به دلیـل ناکارآمـدی دولـت تدبیر و امیـد در طـول یک دهه گذشـته به صـورت متوسـط صفر بـوده و بـه عبارتـی از دهـه ۹۰ بـه عنوان دهـه از دسـت‌رفته اقتصـاد ایران یـاد می‌شـود. بـر اسـاس اعـلام مرکـز آمار، رشـد اقتصادی کشـور در سـال گذشـته ۴.۸ درصد بوده اسـت. همچنیـن رشـد اقتصادی بدون نفـت از ۴ درصد سـال ۱۴۰۰ به ۴.۵ درصد در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته اسـت. مرکز آمـار همچنین رشـد بخش‌های مختلـف اقتصاد کشور در زمستان سـال گذشته را نیـز اعلام کـرد که طبق آن، رشـد بخـش صنعـت دورقمـی شـده و بـه ۱۱.۹ درصد رسـیده اسـت. در مقایسـه بـا دولت روحانی، رشـد اقتصادی سـالانه کشـور در دولت سـیزدهم بیـش از ۲ برابـر شـده اسـت. متوسـط رشـد اقتصادی سـالانه کشـور در ۸ سـال دولت تدبیـر و امیـد ۲.۲ درصـد و در ۲ سـال نخسـت دولـت رئیسـی ۴.۸ درصـد بـوده اسـت. مرکـز آمـار همچنیـن رشـد بخش‌های مختلف اقتصاد کشـور در زمستان سـال گذشـته را نیز اعلام کرد که طبـق آن، رشـد بخـش صنعـت دورقمـی شـده و بـه ۱۱.۹ درصـد رسیده است. رشـد بخش صنعت در زمسـتان سال گذشـته از سال ۱۳۹۶ تاکنـون بی‌سـابقه اسـت.

بـه گـزارش «ایـران اقتصـادی»، رشـد اقتصادی یکـی از مهم‌ترین و معمول‌تریـن شـاخص‌هایی اسـت که بـرای مقایسـه عملکرد اقتصـادی کشـورهای جهـان بـه‌کار گرفتـه می‌شـود. دولـت سـیزدهم از ابتـدا بر رونـق تولید و رشـد اقتصـادی کشـور تأکیـد داشـت. بررسـی وضعیـت رشـد اقتصـادی در طـول دو سـال عمر دولـت سـیزدهم و مقایسـه آن با رونـد این شـاخص در طـول عمر دولـت روحانی، حکایـت از تغییر ریـل اقتصـاد و حرکت به سـمت رشد تولید در کشـور دارد. بررسی آمارهـای بانـک مرکـزی از میزان رشـد اقتصـادی نیز نشـان‌دهنده تداوم مسیر رشـد تولید در ۲ سال عمـر دولت سـیزدهم اسـت.

در یـک دهـه گذشـته تشـکیل سـرمایه و تولید ناخالـص داخلی کشـور با رشـدهای پاییـن و بعضاً منفـی روبـه‌رو بوده اسـت. نتایج عـدم ثبـات در شـرایط اقتصـاد کلان بـه دلیـل ناکارآمـدی و بی‌برنامگـی دولـت گذشـته در کاهـش سـرمایه‌گذاری و تولیـد و همچنین ترغیب فعالان اقتصادی بـه فعالیت‌هـای سـفته‌بازانه در دهـه ۹۰ قابل مشـاهده اسـت. بر اسـاس آمارهـای بانـک مرکـزی متوسـط نرخ رشـد یک دهه اخیر تشـکیل سـرمایه ثابـت ناخالص کل، ماشـین‌آلات و ساختمان طی دوره ۱۳۹۱ تـا ۱۴۰۰ به‌ترتیب معادل ۶٫۹-، ۹٫۱- و ۵٫۲- درصـد بـوده اسـت. البته در ۹ ماهه سـال ۱۴۰۱ میـزان سـرمایه‌گذاری یـا همـان تشـکیل سـرمایه ثابـت ناخالص بـا رشـد ۷٫۷ درصدی رکـورد این شـاخص را در طول یک‌سال اخیر زده و میزان رشـد اقتصـادی در ۹ ماهـه سـال ۱۴۰۱ معـادل بـا ۳٫۷ درصد شده اسـت که فاصله قابل توجهـی بـا متوسـط ۰٫۸ درصدی ایـن شـاخص در طول یـک دهه اخیر دارد.

۳ برابر شدن متوسط رشد فصلی بخش صنعت دولت سیزدهم

بـر اسـاس گـزارش مرکـز آمـار، متوسـط رشـد فصلـی بخـش صنعـت در دولـت سـیزدهم ۳.۶ برابـر دولـت قبـل بـوده اسـت.

متوسـط رشـد فصلـی بخـش صنعت در ۸ سـال دولـت یازدهم و دوازدهـم ۱٫۶ درصد بـوده و این در حالـی اسـت کـه در ۶ فصـل اخیـر که دولت سـیزدهم بر سـر کار بـوده (پاییـز ۱۴۰۰ تا زمسـتان ۱۴۰۱) متوسـط رشـد فصلی بخش صنعـت بـه ۵٫۸ درصـد افزایـش یافته اسـت.

در آخریـن فصل عملکـرد دولت دوازدهـم (تابسـتان ۱۴۰۰) رشـد بخـش صنعـت ۲٫۱ درصـد بـود، اما در دولـت سـیزدهم، فصل به فصل رشـد بخش صنعت افزایش یافتـه تـا اینکـه در زمسـتان ۱۴۰۱ دورقمـی شـده و بـه ۱۱٫۹ رسـیده کـه از سـال ۱۳۹۶ به بعد، سـابقه نداشـته است.

متوسط رشـد بخش صنعت در ۳ سـال آخر دولـت قبـل (۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹) منفـی ۲٫۲ درصـد بود و در واقـع دولت رئیسـی یـک صنعت بحـران‌زده را تحویـل گرفـت، بـا این حال بـا اجرای سیاسـت‌های مناسـب اقتصـادی در دو سـال اخیر رشـد بخش صنعت افزایشی شـده است.

در سـال ۱۴۰۰ رشـد بخش صنعت ۳٫۱ درصـد بود کـه در سـال ۱۴۰۱ بـه ۷٫۷ درصـد ارتقا یافته اسـت. طبـق گـزارش مرکـز آمـار، از ابتـدای سـال ۱۳۸۶ تـا پایـان ۱۳۹۹، متوسـط رشد سالانه بخش صنعت کشـور منفی ۷ دهم درصد (۰٫۷-) بـود. یعنـی صنعت کشـور برای سـال‌های طولانـی درجا زده بود، اما در دو سـال دولت رئیسی متوسط رشـد بخش صنعت کشور ۵٫۴ درصد شـده اسـت.

سال رشد اقتصادی

علاوه بـر تحقـق رشـد اقتصادی نزدیـک ۵ درصـدی در طـول ۲ سـال عمـر دولـت سـیزدهم، بانـک جهانـی نیـز به‌تازگـی در آخریـن گـزارش خـود رشـد ۲٫۲ درصـدی را بـرای اقتصـاد ایـران در سـال ۲۰۲۳ پیش‌بینـی کـرد کـه بـا وجـود تـداوم تحریم‌هـا، بیشتر از متوسـط رشد پیش‌بینی شـده برای اقتصاد جهانـی در این سـال خواهد بـود. بانـک جهانی در آخریـن گـزارش خود موسـوم بـه دورنماهـای اقتصـادی جهان هشدار داده اسـت، سیاست‌های ضد تورمی بانک‌هـای مرکزی دنیا در سـال ۲۰۲۳ باعـث افـت قابل توجه رشـد اقتصادی کشـورها در این سـال خواهد شـد. امـا فارغ از پیش‌بینی‌هـای بین‌المللـی، شـاخص‌های کلان اقتصـادی ارائه شـده از سـوی مراکز رسـمی ماننـد مرکز آمـار و بانـک مرکزی کشـورمان حاکـی از آن اسـت که دهـه ۹۰ بـرای اقتصاد کشـورمان پایـان یافتـه و بـرگ جدیـدی در اقتصـاد ایران باز شـده اسـت.

رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ طی دوره ۱۴۰۱ – ۱۳۹۱ (درصد)

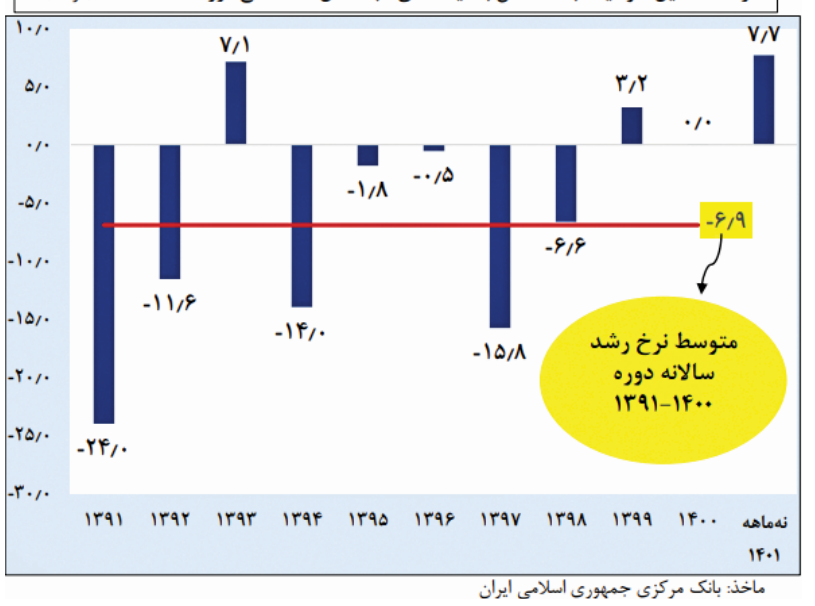

ماخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

رشد تولید ناخالص داخلی کشور به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵ طی دوره ۱۴۰۱ – ۱۳۹۱ (درصد)

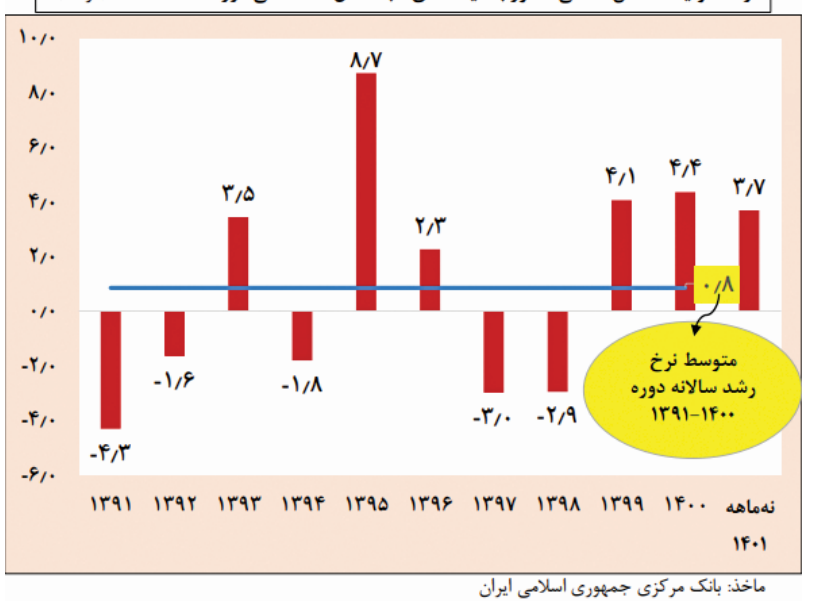

ماخذ: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مقایسه متوسط رشد فصلی بخش صنعت

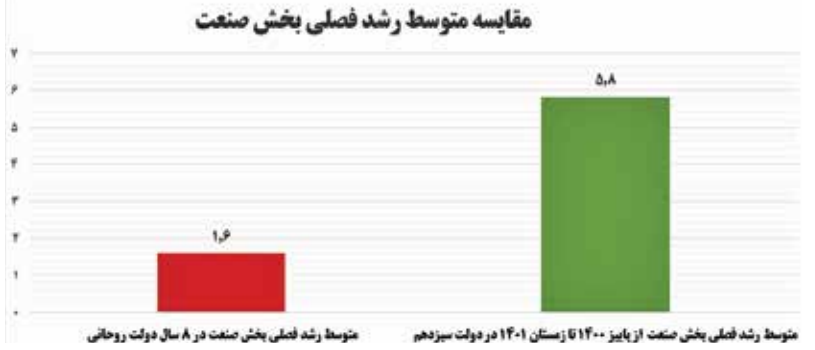

عضویت ناظر ایران در شورای رؤسای واحدهای اطلاعات مالی کشورهای مستقل مشترک المنافع

معـاون وزیـر امـور اقتصـادی و دارایـی گفـت: پیرو اقدامـات مثبـت و سـازنده جمهـوری اسـلامی ایران در حـوزه مبـارزه با پولشـویی و تأمین مالی تروریسـم (AML/CFT)، نماینـدگان مرکـز اطلاعـات مالـی جمهـوری اسـلامی ایـران توانسـتند عضویـت ناظـر شـورای رؤسـای واحدهای اطلاعات مالی کشـورهای مسـتقل مشـترک‌المنافع (CHFIU) را کسـب کنند.

بـه گزارش ایرنا، هادی خانی در این باره اظهار داشـت: این عضویت در بیسـت و سومین نشسـت این شورا به میزبانی کشور قزاقستان در تاریخ ۱۷ خردادماه ۱۴۰۲ (۷ ژوئن ۲۰۲۳) رقم خورد.

وی ادامه داد: در این نشسـت نمایندگانی از کشورهای جمهـوری اسـلامی ایـران، بـلاروس، ارمنسـتان، قزاقسـتان، قرقیزسـتان، روسـیه، تاجیکسـتان، ازبکسـتان، هندوسـتان، دبیرخانه و کمیتـه اجرایی شـورای کشـورهای مشـترک المنافع، دفتر هماهنگی مبارزه با جنایات سازمان یافته و سایر جنایات خطرناک در کشورهای مشترک المنافع، گروه منطقه‌ای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اوراسیا (EAG) و چند سـازمان منطقه‌ای دیگر حضور داشـتند.

معاون وزیر امـور اقتصادی و دارایی خاطر نشـان کرد: شـورای رؤسـای واحدهای اطلاعات مالی کشـورهای مشـترک المنافع (CHFIU) با ابتکار عمل کشـورهای مستقل مشـترک المنافع در ۱۵ آذرماه ۱۳۹۱ (۵ دسامبر ۲۰۱۲) بـا هـدف ایجـاد یـک نهـاد هماهنـگ کننده در کشـورهای مشـترک المنافـع بـرای اطمینـان از سـازماندهی و هماهنگـی مبارزه با پولشـویی و تأمین مالی تروریسـم (AML/CFT) تأسـیس شـد. شورای مذکور گزارشـات خود را به شـورای سـران کشـورهای مسـتقل مشـترک المنافع ارائـه می‌دهد.

خانـی گفت: اعضای اصلی شـورای رؤسـای واحدهای اطلاعات مالی کشـورهای مسـتقل مشـترک المنافع شـامل رؤسـای مراکز اطلاعات مالی (FIU) کشورهای جمهوری ارمنسـتان، جمهـوری بـلاروس، جمهوری قزاقستان، جمهوری قرقیزسـتان، فدراسیون روسیه، جمهوری تاجیکسـتان و جمهوری ازبکسـتان است و کشـورهای جمهوری اسـلامی ایران و هندوسـتان نیز عضو ناظر آن هسـتند.

رئیس مرکـز اطلاعات مالی همچنیـن از ارائه چندین گـزارش از اقدامات جمهوری اسـلامی ایـران در مبارزه با پولشـویی و تأمین مالی تروریسـم به گروه منطقه‌ای اوراسـیا از نهاد مالـی «اف ای تـی اف»(Fatf) خبر داد و عنـوان کرد: ایـن ارائه‌ها مورد اسـتقبال کشـورهای عضو و سـایر نهادهای حاضـر در گروه به عنـوان ناظر قرار گرفته اسـت.